

'Wie durft':

Marokkaanse jongeren in gesprek met de politie

"Werkgroep Marokkanen in De Baarsjes" (Nu: Kantara)

Dinsdag 16 maart 2004, 19.00 uur – 22.00 uur

Jongerencentrum "La Rainbow", Van Speijckstraat 33 Amsterdam.

Bert de Rooter en Jamila Tessoudali van de "Werkgroep Marokkanen in de Baarsjes" openen de avond met een korte inleiding over het initiatief om Marokkaanse jongeren uit Amsterdam West in gesprek te laten gaan met een aantal Amsterdamse politieagenten. Volgens De Rooter is het de bedoeling om de negatieve beeldvorming over Marokkaanse jongeren die bij de politie heerst - vooral sinds het incident vorig jaar op het Mercatorplein – bij te stellen. Hij merkt op dat dit niet in een avond bewerkstelligd kan worden, "maar de eerste aanzet daartoe is dan alvast gemaakt." Na een minuut stilte, die in acht werd genomen om de slachtoffers van de aardbeving in Marokko en de slachtoffers van de aanslagen van 11 maart in Spanje te herdenken, krijgt Fatima el Atik het woord. Zij is wethouder voor de PvdA in Zeeburg en zal de discussieavond leiden.

De eerste discussie vindt plaats tussen districtchef Amsterdam-West, Peter Slort en Rochdie Darrazie die econometrie studeert. Zij mogen van El Atik de stelling 'de politie treedt bevooroordeeld op tegen Marokkaanse jongeren' verdedigen of bestrijden.

"Dat is de werkelijkheid", begint Darrazie zijn pleidooi. "Wij Marokkaanse jongeren worden onnodig vaak met scheve gezichten aangekeken door de politie." Volgens Slort heeft dat niets met discriminatie te maken. "De politie in zijn algemeenheid discrimineert niet. Maar, zoals in elk bedrijf iets mis kan gaan, kan dat ook het geval zijn bij de politie." Slort doelt hier op mensen die wel discrimineren. Hij blijft er bij dat dit geen heersende meerderheid is binnen het corps. "Ik moet wel zeggen dat er in Amsterdam west veel problemen zijn met Marokkaanse jongeren."

Darrazie denkt te weten hoe het komt dat die jongeren vaak in aanraking komen met de politie: "De politie besteedt veel aandacht aan straatcriminaliteit. Daarom komen Marokkaanse jongeren vaak in aanraking met politie. Bovendien bestaat maar zeven procent van het politieapparaat uit allochtonen. Dat is een slechte zaak."

Daar is de districtchef het volkomen mee eens. "Wij doen ons best om meer allochtonen aan te trekken, maar het is heel erg moeilijk. Kleine kinderen vinden het wel leuk om bij de politie te komen, maar zodra ze ouder worden krijgen ze een ander beeld van ons." "Ik ben blij dat u dat zegt", vult Rochdie Darrazie hem aan, "want de politie komt wel eens in situaties die ze niet kennen. Marokkaanse jongeren zeggen bovendien dat ze niet begrepen worden door de politie." Peter Slort onderkent het probleem: "Wij zijn ook maar mensen. Wij maken ook fouten. De politie wil in contact komen met Marokkaanse jongeren, maar dat blijft moeilijk. Wat ik nu in twee jaar tijd heb meegemaakt in Amsterdam west heb in de 25 jaar dat ik bij de politie zit niet meegemaakt. Ik was nog nooit bedreigd en hier wel."

"U koppelt het aan Marokkanen. Is dat wel goed", vraagt Darrazie zich hardop af. "De politie heeft niet genoeg capaciteit. Waarom worden Ajax-hooligans dan niet aangepakt?" "We willen met alle jongeren in contact komen", aldus Slort. "Maar als er bedreigd wordt moeten we optreden. Dan kan het zo zijn dat de verkeerde een klap krijgt." Rochdie Darrazie blijft desondanks bij standpunt dat de politie niet capabel genoeg is om problemen tijdig aan te pakken.

Het discussiepanel wordt vervolgens uitgebreid met twee personen, zowel aan de zijde van de politie als bij de Marokkaanse jongeren. De politie wordt nu vertegenwoordigd door drie buurtregisseurs te weten Don de Jong, Brenda Kaagman en Ton Smakman. Buurtregisseur is een nieuw fenomeen en is bedoeld om met de jongeren te praten om problemen te bespreken. Tegenover de agenten zit Rochdie Darrazie die nu vergezeld wordt door Ahmed Marcouch en nog een Marokkaanse jongere met dito voornaam die zich voordoeft als Appie.

El Atik wijst vooraf op de oneerlijke verhouding, omdat de agenten gewapend zijn en werpt vervolgens een kritische opmerking richting de Marokkanen: "Er wordt vaak gezegd dat Marokkaanse jongeren zich moeten aanpassen aan Amsterdamse normen." Marcouch neemt als eerste het woord: "Ja, natuurlijk moeten we ons houden aan de normen en waarden van dit land. Balkenende heeft niet voor niets een commissie daarvoor opgesteld. Maar Marokkaanse jongeren krijgen waarden en normen met de paplepel ingegoten. Het is een belangrijk issue in de Islam." Marcouch wijst nog even op de lakse houding van de politie tijdens het incident in Amsterdam west van Kerst jongstleden. Daar werd een grote brand aangestoken door autochtone buurtbewoners. "Dat moeten Marokkanen niet flikken, want dan krijgen ze er flink van langs." Brenda Kaagman zegt dat politieagenten professionele mensen zijn, doelend op het verwijt dat de politie laks is, tenzij het Marokkanen betreft.

Om de discussie niet te laten verwateren gooit El Atik er een nieuwe stelling in: "Niet alle Marokkaanse jongeren zijn probleemjongeren, maar ze worden wel zo behandeld." Kaagman wijst op het verschil van benadering door de gewone agent en de buurtregisseur. "Als er overlast

veroorzaakt wordt en de politie komt, spreken ze de hele groep jongeren kortstondig aan op hun gedrag. Dus ook degenen die misschien niets gedaan hebben. Dat kan een averechts effect hebben. Buurtregisseurs willen met de jongeren gaan praten om er achter te komen waarom ze in groepjes rondhangen."

"In principe ben je onschuldig tot het tegendeel bewezen is", zegt een geïrriteerde Darrazie. "Voor ons Marokkanen geldt: je bent schuldig en bewijs maar dat het niet zo is." Aan de hand van een voorbeeld waarbij hij een dure auto had geleend, legt hij die tegenstelling uit. "Ik ben die dag drie keer aangehouden en daarbij is ook het chassisnummer van de auto gecontroleerd." Makman wijst er op dat Marokkanen niet de enigen zijn die gecontroleerd worden. "Een jongen bij mij in de buurt werd drie keer gecontroleerd toen hij op zijn scooter naar school ging. Bleek dat in die periode veel scooters gestolen waren. Ik snap wel dat het vervelend is."

"Wat doen jullie collega's die geen buurtregisseur zijn verkeerd", vraagt Fatima El Atik aan de Agenten. "Ik heb namelijk een keer meegelopen met de politie. Toen er een kleine melding binnenkwam stormden de meeste politieagenten naar de plaats waar het voorval zich voordeed." "Het grootste probleem is dat wat ik als buurtregisseur aan ervaring en kennis heb opgedaan met Marokkaanse jongeren in mijn eigen hoofd blijft", verklaart Makman. "Collega's hebben meestal geen tijd om met me op pad te gaan. Dan zouden ze wellicht dezelfde contacten kunnen leggen met de jongeren als ik. Als ik alleen op een groep jongeren afstap reageren ze anders dan als een aantal agenten dat doen. Dan gaan ze in strijd met de politie. Alleen lijkt je kwetsbaar, maar zo leg wel je sneller contact."

Appie wijst er op dat de meeste Marokkanen het goed doen. "Er is een kleine groep die het voor rest verpest." "Maar we moeten ook niet ontkennen dat er problemen zijn bij Marokkaanse jongeren", vult Darrazie hem aan. "Het Marokkaanse probleem is een feit. We moeten het benoemen en aanpakken en in de gemeenschap bespreken. Maar we hebben ook recht op service van de politie."

Tijdens een korte pauze treedt de rapformatie Northside Connection op. Daarna wordt de discussie weer opgepakt. Het publiek mag zich nu mengen in het debat en de plaats van Don de Jong is ingenomen door Peter Slort.

El Atik begint met de tweede ronde met de stelling: "Het is logisch dat Marokkaanse jongeren vaak in aanraking komen met de politie, want er wordt op ze geloofd." Slort wijst er op dat er in Amsterdam naar verhouding veel Marokkanen wonen. Hij distantieert zich van de stelling dat de politie vaak op zoek gaat naar Marokkanen. Een man uit het publiek meent dat er weldegelijk discriminerende politieagenten bestaan. "Op de sportschool waar ik vaak kom trainen ook agenten. Wat je ze daar hoort zeggen over Marokkanen is echt erg."

Peter Slort zegt dat iedere bevolkingsgroep de schuld van zich afschuift. "Zo zeggen autochtonen tegen ons dat we allochtonen moeten hebben. Van Marokkaanse ouderen hoor ik vaak dat we Marokkaanse jongeren harder moeten aanpakken." Appie en Rochdie Darrazie zijn het daarmee eens. De harde kern moet aangepakt worden, maar de rest moet wel met rust gelaten worden, menen ze.

Dan staat er iemand op uit het publiek de zijn vraag richt tot Peter Slort: "Wat verstaat u onder harde aanpak?" "Mishandeling is natuurlijk niet de bedoeling", antwoordt de districtchef. "Wat die ouderen bedoelden is dat we teveel discussiëren. Dan zeggen ze: hou daar mee op, jullie zijn de baas." De man uit het publiek roept dat de politie niet met twee maten moet meten en bijvoorbeeld Hells Angels en hooligans ook hard moet aanpakken.

Een vrouw uit het publiek schetst de oorzaak van het probleem als volgt: "Marokkanen hebben vaak grote gezinnen. De kinderen hebben thuis geen plek om te spelen en begeven zich daarom op straat. Hoe kun je zo negatief zijn over een gemeenschap die zo ingeburgerd is?"

Marcouch trekt het boetekleed aan en zegt: "Er zijn weldegelijk problemen met Marokkaanse jongeren. Ze moeten meer hun best doen op school en zich op hun werk oriënteren. Dan pas neem je de samenleving over. Niet als je rellen schopt in Amsterdam west." "Maar je kunt de samenleving niet overnemen als je niet geaccepteerd wordt", roept iemand uit het publiek in de microfoon. "Als je niet wordt aangenomen voor een baan voel je je niet geaccepteerd."

Brenda Kaagman zegt dat Marokkanen initiatief moeten nemen en voor zichzelf moeten opkomen, waarop een man uit het publiek zich duidelijk aangesproken voelt en zegt: "Als ik 's morgens opsta denk ik niet: iemand heeft het verknald dus ik ga het vandaag rechte trekken. Dat is niet correct."

"Het is gebleken dat het bij allochtone afgestudeerden anderhalf keer zo lang duurt als bij autochtone afgestudeerde om een baan te vinden", zegt Darrazie. Peter Slort sluit zich aan bij Darrazie's constatering en erkent dat er bij de politie ook wel eens gediscrimineerd wordt.

Zodra de discussie over het incident van vorig jaar gaat, waarbij een agent een Marokkaan doodschoot, grijpt de discussieleider El Atik in: "Wat er precies is gebeurd kunnen we misschien in een soort nagesprek bespreken of aan de hand van onderzoeksresultaten. Niet nu." Dat betekent ook dat het einde van de discussie genaderd is. "Jullie waren het snel met elkaar eens. Dat is een goed teken. Vanuit de zaal hoorde ik geluiden dat deze avond een vervolg moet hebben. Ik wil daarom hierbij de discussie afronden, maar nog niet afsluiten. Er is namelijk veel behoefte aan."

Vervolgens treedt Ali B. op met zang en cabaret. Het publiek, en vooral de jongeren die later binnengelaten is, is dolenthousiast als Ali B. ze de gelegenheid geeft mee te zingen. Daarnaast vertelt hij grappen die het publiek erg op de lachspieren werken.

Wethouder Welzijn van stadsdeel de Baarsjes krijgt het laatste woord. Hij vertelt dat er in de plaats van het huidige gebouw van het jongerencentrum vervangen zal worden door een nieuw gebouw en dat er gratis bokslessen gegeven zullen worden voor jongeren.